

№ 5/1962.

FINANSUTSKOTTETS betänkande № 5/1962 med anledning av Ålands landskapsstyrelses framställning till Ålands landsting med förslag att Landstinget skulle ingå till Ålandsdelegationen med anhållan om extraordinarie anslag för inköp av tomt för landskapsgård samt uppgörande av preliminär byggnadsplan (21/1962).

Med anledning av ovannämnda framställning, varöver Landstinget inbegärt utskottets utlåtande, får utskottet, som i ärendet hört Landstingets Talman och ordföranden i den s.k. landskapsgårdskommittén, landskapsarkeologen Matts Dreijer, vördsamt anföra följande:

Såsom landskapsstyrelsen framhåller i sin framställning, kan en utveckling inom stadens bebyggelse i riktning mot ett administrativt centrum kring Torget vara att emotse. Ehuru Mariehamns Societetshus nuvarande tomt måhända skulle erbjuda en mera dominerande plats för en landskapsgård och ett friare läge i förhållande till övrig bebyggelse, torde denna tomt icke mera komma ifråga, allrahelst som Landstinget redan ställt sig positivt till uppförande av ett storhotell på sagda tomt. De föreslagna tvenne tomterna torde dock vara ur många synpunkter lämpliga för en landskapsgård och det föreslagna utrymmet tillräckligt för själva byggnaden, sedan frågan om landskapsmuseets placering lösts så, att detsamma med tillhörande utrymmen och jämte övriga kulturinstitutioner erhålla sina utrymmen i ett annex på Strandgatans östra sida. En förutsättning för en lycklig utformning av landskapsgården är givetvis, att angränsande utrymmen genom stadsplaneändring bringas att sammangå med landskapsgården. De fria ytorna österom Strandgatan böra erbjuda tillräckligt parkeringsutrymme för landskapsgårdens och museibygnadens behov.

Utskottet förutsätter, att arkitekt utses för landskapsgårdens slutliga utformning efter tävlan, för att byggnaden skall få den bästa tänkbara utformning. Det torde dock vara nödvändigt att anlita någon arkitekt redan i det förberedande skedet för att biträda landskapsstyrelsen vid utformningen av byggnadsprogrammet och uppsättandet av tävlingsvillkoren i övrigt.

Utskottet anser, att den av Landstinget år 1954 till Ålandsdelegationen överlämnade framställningen om extraordinarie anslag för enahanda ändamål uttryckligen borde återkallas. Ehuru praxis varit, att sådant återkallande sker i särskild framställning till Ålandsdelegationen, torde ett sådant förfarande icke vara nödvändigt. Utskottet har därför beslutat föreslå, att Landstinget i en särskild kläm återkallar nämnda

framställning i samband med anhållan om ett nytt, större anslag för samma ändamål.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet värdsamt föreslå, att Landstinget måtte ingå till Ålandsdelegationen med en sålydande framställning:

"Till Ålandsdelegationen

från Ålands landsting.

Ålands landskapsstyrelse har sedan år 1939 disponerat över ämbetslokaler i Mariehamns stadshus. Vid inflyttningen i dessa lokaler var tjänstemännen endast 12 till antalet. Vissa reservutrymmen funnos dessutom att tillgå inom stadshuset, varför tilläggsutrymmen under de följande tio åren kunde erhållas. År 1946 hade tjänstemannakåren vid centralförvaltningen ökat till 17 tjänstemän, men under åren efter kriget ökade arbetsuppgifterna i ett snabbare tempo, varför lokaliteterna år 1953, då tjänstemännen voro 26 till antalet, började bli för trånga. Alla reservutrymmen hade då tagits i anspråk, dels av landskapsstyrelsen och dels av stadens verk. Efter denna tidpunkt har man varit tvungen att upphyra nödiga ämbetslokaler utom stadshuset på ett flertal håll i staden. Dessa lokaler äro givetvis icke ändamålsenliga, vartill kommer, att samarbetet mellan olika avdelningar inom förvaltningen försvåras av utspridningen över staden. För närvarande äro olika slags lokaler upphyrda på sammanlagt 12 platser utanför stadshuset. Landskapsstyrelsen arkiv har icke heller kunnat beredas utrymme i stadshuset utan har måst fördelas på olika platser, vilket gör framskaffandet av arkivalier tidsödande.

Den 30 november 1954 anhöll landstinget hos Ålandsdelegationen om ett extraordinarie anslag för anskaffande av en tomt och för andra förberedande åtgärder för uppförande av en landskapsgård. Sedan dess har förhållandena dock förändrats till den grad, att landstinget numera icke anser, att ifrågavarande framställning kan vidhållas. Sedan stadsförvaltningen i Mariehamn gått in för en omplanering av stadens centrala delar, synes landskapsgårdens placering vid Torget vara den enda riktiga lösningen.

I stadshuset disponerar landskapsstyrelsen 17 och landstinget 2 rum. Med korridorer, kapprum, mellanväggar och smärre utrymmen inräknade, omfattar dessa lokaliteter 583 m². Därutöver disponeras stadshusets festsal såsom plenisal för landstinget medan utskotten, förutom stora utskottet, endast kunnat beredas tillfälliga arbetsrum i stadens ämbetslokaler.

Ute i staden har i skilda fastigheter upphyrts sammanlagt 532 m² för-

delade på vägavdelningen, yrkesvägledningsbyrån, biblioteksinspektören, folkskolinspektören, landskapshälsosyster-barnmorskan, trafikinspektören, landskapsarkeologen, arbetsförmedlingen, sjömansförmedlingen samt särskilda arkivrum och magasinsutrymmen.

Sammanlagt disponerar landskapsmyndigheterna således över 1.115 m².

Med beaktande av i allra närmaste framtid erforderliga utvidgningar har den av landskapsstyrelsen tillsatta förberedande byggnadskommittén för landskapsgården beräknat det aktuella utrymmesbehovet för landskapsstyrelsen och landstinget till 3.497 m². Enligt i riket tillämpade principer för tjänsterummens areal har utrymmesbehovet för de olika avdelningarna beräknats på följande sätt:

Lantrådet	35 m ²
Kansliavdelningen	130 "
Kamreraravdelningen	90 "
Lagberedningen	20 "
Biblioteksinspektören	20 "
Folkskolinspektören	20 "
Yrkesvägledningen	36 "
Arbetsförmedlingen	40 "
Vägavdelningen	124 "
Lantbruksavdelningen	88 "
Forstavdelningen	84 "
Ritkontor (gemensamt)	90 "
Landskapsläkaren	65 "
Konferensrum (5 st.)	100 "
Expedition, vaktmästare och väntrum etc.	175 "
Landstinget	
sessionssal genom 2 vån. å 200 m ²	400 "
utskottsrum, kansli m.m.	350 "
Kafé	100 "
vartill kommer	
Korridorer och trapphus	700 "
Bostäder	225 "
Ytter- och mellanväggar	600 "
Källare med arkivutrymmen	<u>1.300 "</u>
För kanslihus totalt	4.797 m ²

Den sålunda beräknade ytarealen för kanslihuset motsvaras av en byggnadsvolym om i runt tal 14.400 m³.

För landskapsmuseet med tillhörande inrättningar, vilket skulle in-

rymmas i särskild byggnad, beräknas ett utrymmesbehov av 1.450 m².

Ett försök att i nuvarande skede beräkna byggnadskostnaderna för en landskapsgård eller att uppgöra en jämförande kalkyl mellan hyreskostnaderna för närvarande och vid ett nybygge, måste basera sig på approximativa siffror. Kalkylen kan rimligtvis endast tagas såsom en jämförelse mellan de beräknade kostnaderna för ett nybygge och kostnaderna för att upphyra motsvarande utrymmen. Byggnadskostnaderna kan för närvarande beräknas till 12.000 mk/m³. För ett hus av det planerade kanslihusets storlek stiger kostnaderna då till 172.800.000 mark, vartill kommer diverse utgifter såsom ritningar, konstruktioner etc., cirka 10 % eller 17.200.000 mark. De totala anläggningskostnaderna, tomtpriset icke medräknat, skulle då stiga till 190.000.000 mark.

Med en beräknad amorteringstid om 60 år och 5 % ränta på det nedlagda kapitalet skulle den årliga annuiteten uppgå till i runt tal 10.000.000 mark. De årliga kostnaderna för fastigheten kan preliminärt uppskattas sålunda.

Driftskostnader:

Uppvärmning	2.000.000 mk	
Underhåll, reparationer	1.000.000 "	
Löner för eldare och gårds- karl	1.100.000 "	
Elström	800.000 "	
Renhållning och snöplogning	150.000 "	
Vatten	200.000 "	
Försäkringar	100.000 "	
Diverse utgifter	<u>100.000 "</u>	5.450.000 mk

Kapitalkostnader:

Ränta och amortering på byggnadskostnaderna c:a	10.000.000 "
Ränta på tomtkostnaderna	<u>1.200.000 "</u>
Summa	16.650.000 mk =====

För närvarande betalas för utrymmena i stadshuset en månadshyra om 400 mk per m², medan för vissa ämbetsrum i moderna fastigheter erlägges 500 mark per m² i månaden. Skulle erforderliga lokaliteter upphyras kan följande beräkning anföras:

Av förutnämnda utrymmesbehov om cirka 4.800 m² frånräknas ytterväggar (ca 300 m²), källarutrymmen (ca 1.300 m²) samt för plenisalen 200 m²; återstår cirka 3.000 m². Med beaktande av en månadshyra om 450 mark per m² för detta utrymme, komme årshyran att uppgå till 16.200.000 mark.

Sedan såväl landskapsstyrelsen som landstinget numera stannat för, att landskapsgården bör placeras vid Torget i Mariehamn, har planerna för byggnadsföretaget kunnat givas en mera fast form än tidigare. Vid Torget finnas två tomter, som tillsammans med en del av angränsande allmänt område erbjuda en lämplig byggnadstomt för gården. Ägarna av nämnda tomter ha till landskapsstyrelsen inlämnat anbud av den 27 mars 1961 och den 10 april 1961. För stadens del ha stadsfullmäktige den 21 februari 1962 i princip förklarat sig villiga att ändra stadsplanen så, att nämnda tomter, tomterna N:ris 1 och 2 i tredje kvarteret av stadsdelen Storängen, tillsammans med en del av nuvarande gatumark framför tomterna förenas till en byggnadstomt, som reserveras för offentlig byggnad.

Enligt de anbud tomtägarna inlämnat, skulle priserna för tomterna uppgå till 12.500.000 mark, bundet till levnadskostnadsindex för januari 1961, och 6.500.000 mark, bundet till samma index för januari 1955, eller omräknat till dagspris med beaktande av index för december 1961 till 12.678.541 mark resp. 9.285.640 mark. Med hänsyn till tomternas areal, sammanlagt 3.580 m², och deras läge kan priserna betraktas som skäliga. Ehuru en av säljarna sedermera i skrivelse av den 20 februari 1962 meddelat, att han icke mera vill stå fast vid anbudet med hänsyn till, att honom erbjudits ett pris om 15.000.000 mark för ifrågavarande tomt, synes anbudet fortfarande vara bindande för honom. Då stadsfullmäktiges ställningstagande i stadsplanefrågan dessutom öppnar möjligheter för inlösen av tomten enligt byggnadslagets stadganden för stadsplanens förverkligande, kan ovannämnda priskalkyl uppenbarligen läggas till grund för ett extraordinarie anslag.

Genom stadsplaneändringen beräknas den disponibla tomtmarken bliva ökad till ett sammanhängande område om 4.500 m², varför man icke mera behöver hysa farhågor för att tomten skulle bliva för liten. För Ålands museum och andra kulturinrättningar skulle en särskild byggnad uppföras på för ändamålet anvisad stadens mark österom Strandgatan. Då detta icke är tomtindelad mark, kan erforderligt område härför anvisas utan svårighet.

Utöver vad som erfordras för inköp av nödig tomtmark borde medel också anvisas för de förberedande åtgärder, som måste vidtagas för att uppgöra en slutlig kostnadskalkyl för uppförandet av en landskapsgård. För ett byggnadsföretag av denna omfattning och med beaktande av att speciella synpunkter måste anläggas på byggnadens arkitektur, anser landstinget ett anslag om totalt 30.000.000 mark vara erforderligt för ändamålet.

-6-

Då behovet av nya ämbetslokaler för landskapets självstyrelse numera är uppenbart och det icke finnes möjlighet att upphyra för ändamålet lämpade lokaliteter inom staden, anser landstinget enda möjligheten vara att uppföra en för ändamålet avsedd byggnad. Sedan tomtmark för ändamålet numera finnes att tillgå på lämplig plats, har landstinget ansett, att frågan blivit utredd till ett sådant skede, att vidare beredning av ärendet måste bli beroende av anvisande av medel i extraordinarie väg härför.

Med hänvisning till det ovan anförda får landstinget vördsamt

återkalla landstingets anhållan av den 30 december 1954 om ett extraordinarie statsanslag om sju miljoner mark för förvärvande av tomt för en landskapsgård samt för uppgörande av preliminär byggnadsplan, samt

anhålla om ett extraordinarie anslag till landskapet Åland om trettio miljoner mark för förvärvande av tomterna N:ris 1 och 2 i tredje kvarteret av stadsdelen Storängen i Mariehamn för en landskapsgård samt för uppgörande av preliminär byggnadsplan för nämnda byggnadsföretag.

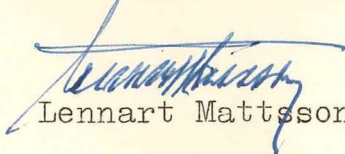
Mariehamn, den

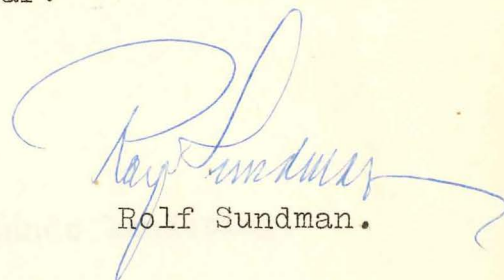
På landstingets vägnar:

_____ " _____

Mariehamn, den 21 mars 1962.

På finansutskottets vägnar:

Lennart Mattsson.

Rolf Sundman.

Närvarande i utskottet: ordföranden Lennart Mattsson, viceordföranden Ewald Häggblom samt ledamöterna Eliasson, Gunnar Häggblom och Leandersson.

Till Å l a n d s d e l e g a t i o n e n

från Ålands landsting.

Ålands landskapsstyrelse har sedan år 1939 disponerat över ämbetslokaler i Mariehamns stadshus. Vid inflyttningen i dessa lokaler var tjänstemännen endast 12 till antalet. Vissa reserv-

utrymmen funnos dessutom att tillgå inom stadshuset, varför tilläggsutrymmen under de följande tio åren kunde erhållas. År 1946 hade tjänstemannakåren vid centralförvaltningen ökat till 17 tjänstemän, men under åren efter kriget ökade arbetsuppgifterna i ett snabbare tempo, varför lokaliteterna år 1953, då tjänstemännen voro 26 till antalet, började bli för trånga. Alla rum utrymmen hade då tagits i anspråk, dels av landskapsstyrelsen och dels av stadens verk. Efter denna tidpunkt har man varit tvungen att upphyra nödiga ämbetslokaler utom stadshuset på ett flertal håll i staden. Dessa lokaler äro givetvis icke ändamålsenliga, vartill kommer att samarbetet mellan olika avdelningar inom förvaltningen försvåras av utspridningen över staden. För närvarande äro olika slags lokaler upphyrda på sammanlagt 12 platser utanför stadshuset. Landskapsstyrelsens arkiv har icke heller kunnat beredas utrymme i stadshuset utan har måst fördelas på olika platser, vilket gör framskaffandet av arkivalier tidsödande.

Den 30 november 1954 anhöll landstinget hos Ålandsdelegationen om ett extraordinarie anslag för anskaffande av en tomt och för andra förberedande åtgärder för uppförande av en landskapsgård. Sedan dess ha förhållandena dock förändrats till den grad, att

landstinget numera icke anser, att ifrågavarande framställning kan vidhållas. Sedan stadsförvaltningen i Mariehamn gått in för en omplanering av stadens centrala delar, synes landskapsgårdens placering vid Torget vara den enda riktiga lösningen.

I stadshuset disponerar landskapsstyrelsen 17 och landstinget 2 rum. Med korridorer, kapprum, mellanväggar och smärre utrymmen inräknade, omfatta dessa lokaliteter 583 m². Därutöver disponeras stadshusets festsal såsom plenisal för landstinget, medan utskotten, förutom stora utskottet, endast kunnat beredas tillfälliga arbetsrum i stadens ämbetslokaler.

Ute i staden har i skilda fastigheter upphyrts sammanlagt 532 m², fördelade på vägavdelningen, yrkesvägledningsbyrån, biblioteksinspektören, folkskolinspektören, landskapshälsosystembarnmorskan, trafikinspektören, landskapsarkeologen, arbetsförmedlingen, sjömansförmedlingen samt särskilda arkivrum och magasinutrymmen.

Sammanlagt disponera landskapsmyndigheterna således över 1.115 m².

Med beaktande av i allra närmaste framtid erforderliga utvidgningar har den av landskapsstyrelsen tillsatta förberedande bygg-

nadskommittén för landskapsgården beräknat det aktuella utrymmen
 behovet för landskapsstyrelsen och landstinget till 3.497 m².
 Enligt i riket tillämpade principer för tjänsterummens areal har
 utrymmesbehovet för de olika avdelningarna beräknats på följande
 sätt:

Lantrådet	35 m ²
Kansliavdelningen	130 "
Kamreraravdelningen	90 "
Lagberedningen	20 "
Biblioteksinspektören	20 "
Folkskolinspektören	20 "
Yrkesvägledningen	36 "
Arbetsförmedlingen	40 "
Vägavdelningen	124 "
Lantbruksavdelningen	88 "
Forstavdelningen	84 "
Ritkontor (gemensamt)	90 "
Landskapsläkaren	65 "
Konferensrum (5 st.)	100 "
Expedition, vaktmästare och	

väntrum etc.	175 m ²
Landstinget	
sessionssal genom 2 vån. å 200 m ²	400 "
utskottsrum, kansli m.m.	350 "
Kafé	100 "
vartill kommer	
Korridorer och trapphus	700 "
Bostäder	225 "
Ytter- och mellanväggar	600 "
Källare med arkivutrymmen	<u>1.300 "</u>
För kanslihus totalt	4.797 m ²

Den sålunda beräknade ytarealen för kanslihuset motsvaras av
 en byggnadsvolym om i runt tal 14.400 m³.

För landskapsmuseet med tillhörande inrättningar, vilket skulle
 inrymmas i särskild byggnad, beräknas ett utrymmesbehov av 1.450 m².

Ett försök att i nuvarande skede beräkna byggnadskostnaderna
 för en landskapsgård eller att uppgöra en jämförande kalkyl mellan
 hyreskostnaderna för närvarande och vid ett nybygge, måste basera
 sig på approximativa siffror. Kalkylen kan rimligtvis endast tagas
 såsom en jämförelse mellan de beräknade kostnaderna för ett ny-

bygge och kostnaderna för att upphyra motsvarande utrymmen. Byggnadskostnaderna ^{kunna} för närvarande beräknas till 12.00 mk/m³. För ett hus av det planerade kanslihusets storlek stiga kostnaderna då till 172.800.000 mark, vartill komma diverse utgifter såsom ritningar, konstruktioner etc., cirka 10 % eller 17.200.000 mark. De totala anläggningskostnaderna, tomtpriset icke medräknat, stiga då till 190.000.000 mark.

Med en beräknad amorteringstid om 60 år och 5 % ränta på det nedlagda kapitalet skulle den årliga annuiteten uppgå till i runt tal 10.000.000 mark. De årliga kostnaderna för fastigheten kan preliminärt uppskattas sålunda:

Driftskostnader

Uppvärmning	2.000.000 mk
Underhåll, reparationer	1.000.000 "
Löner för eldare och gårdskarlar	1.100.000 "
Elström	800.000 "
Renhållning och snöplogning	150.000 "
Vatten	200.000 "
Försäkringar	100.000 "
Diverse utgifter	<u>100.000 "</u> 5.450.000 mk

Kapitalkostnader

Ränta och amortering på byggnadskostnaderna ca 10.000.000 mk

Ränta på tomtkostnaderna 1.200.000 "

Summa 16.650.000 mk
=====

För närvarande betalas för utrymmena i stadshuset en månadshyra om 400 mk per m², medan för vissa ämbetsrum i moderna fastigheter erlägges 500 mark per m² i månaden. Skulle erforderliga lokaliteter upphyras, kan följande beräkning anföras:

Av förutnämnda utrymmesbehov om cirka 4.800 m² frånräknas ytterväggar (ca 300 m²), källarutrymmen (ca 1.300 m²) samt för plenisalen 200 m²; återstår cirka 3.000 m². Med beaktande av en månadshyra om 450 mark per m² för detta utrymme, komme årshyran att uppgå till 16.200.000 mark.

Sedan såväl landskapsstyrelsen som landstinget numera stannat för, att landskapsgården bör placeras vid Torget i Mariehamn, hak planerna för byggnadsföretaget kunnat givas en mera fast form än tidigare. Vid Torget finnas två tomter, som tillsammans med en del av angränsande allmänt område erbjuda en lämplig byggnadstomt för gården. Ägarna av nämnda tomter ha till landskapsstyrelsen inlämnat

anbud av den 27 mars 1961 och den 10 april 1961. För stadens del ha stadsfullmäktige den 21 februari 1962 i princip förklarat sig villiga att ändra stadsplanen så, att nämnda tomter, tomterna N:ris 1 och 2 i tredje kvarteret av stadsdelen Storängen, tillsammans med en del av nuvarande gatumark framför tomterna förenas till en byggnadstomt, som reserveras för offentlig byggnad.

Enligt de anbud tomtägarna inlämnat, skulle priserna för tomterna uppgå till 12.500.000 mark, bundet till levnadskostnadsindex för januari 1961, och 6.500.000 mark, bundet till samma index för januari 1955, eller omräknat till dagspris med beaktande av index för december 1961 till 12.678.541 mark resp. 9.285.640 mark. Med hänsyn till tomternas areal, sammanlagt 3.580m², och deras lägenheter na priserna betraktas som skäligen. Ehuru en av säljarna sedermera i skrivelse av den 20 februari 1962 meddelat, att han icke mera vill stå fast vid anbudet med hänsyn till, att honom erbjudits ett pris om 15.000.000 mark för ifrågavarande tomt, synes anbudet fortfarande vara bindande för honom. Då stadsfullmäktiges ställningstagande i stadsplanefrågan dessutom öppnar möjligheter för inlösen av tomten enligt byggnadslagets stadganden för stadsplanens förändring, kan ovannämnda priskalkyl uppenbarligen läggas till

för ett extraordinarie anslag.

Genom stadsplaneändringen beräknas den disponibla tomtmarken bliva ökad till ett sammanhängande område om 4.500 m², varför man icke mera behöver hysa farhågor för att tomten skulle bli för liten. För Ålands museum och andra kulturinrättningar skulle en särskild byggnad uppföras på för ändamålet anvisad stadens mark österom Strandgatan. Då detta icke är tomtindelad mark, kan erforderligt område härför anvisas utan svårighet.

Utöver vad som erfordras för inköp av nödig tomtmark borde medel också anvisas för de förberedande åtgärder, som måste vidtagas för att uppgöra en slutlig kostnadskalkyl för uppförandet av en landskapsgård. För ett byggnadsföretag av denna omfattning och med beaktande av att speciella synpunkter måste anläggas på byggnadens arkitektur, anser landstinget ett anslag om totalt 30.000.000 mark vara erforderligt för ändamålet.

Då behovet av nya ämbetslokaler för landskapets självstyrelse numera är uppenbart och det icke finnes möjlighet att upphylla för ändamålet lämpade lokaliteter inom staden, anser landstinget enda möjligheten vara att uppföra en för ändamålet avsedd byggnad. Sedan tomtmark för ändamålet numera finnes att tillgå på lämplig

plats, har landstinget ansett, att frågan blivit utredd till ett
 sådant skede, att vidare beredning av ärendet måste bli beroende
 av anvisande av medel i extraordinarie väg härför.

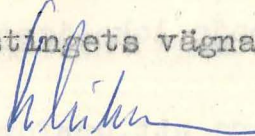
Med hänvisning till det ovan anförda får landstinget vörd-
 samt

återkalla landstingets anhållan av den 30 de-
 cember 1954 om ett extraordinarie statsanslag om
 sju miljoner mark för förvärvande av tomt för en
 landskapsgård samt för uppgörande av preliminär
 byggnadsplan; samt

anhålla om ett extraordinarie anslag till
 landskapet Åland om trettio miljoner mark för
 förvärvande av tomterna N:ris 1 och 2 i tredje
 kvarteret av stadsdelen Storängen i Mariehamn för
 en landskapsgård samt för uppgörande av preliminär
 när byggnadsplan för nämnda byggnadsföretag.

Mariehamn, den 23 mars 1962.

På landstingets vägnar:

 Th. Eriksson
 talman.

 Evald Häggblom
 vicetalman.

 Eliel Persson
 vicetalman.

Ltn Thor Alf Eliassons m.fl:s lagmotion till Ålands landsting
 med förslag till ändring av § 11 mom. 4 i landskapslagen om
kommunalbeskattning i landskapet Åland, utfärdad den 18 juli
 1956 (20/56) sådant lagrummet lyder i lagen den 12 juli 1961.
 (N^o7/61). (Motion N° 1/1962.)